

ІСТОТНАЙ ІНФЛЯЦЫІ НЕ БУДЗЕ

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

У заяве па выніках пасяджэння **старшыня праўлення Нацбанка Павел КАЛАУР** пазначыў фактары, якія паўплывалі на прыняцце рашэння аб змяненні працэнтных ставак.

Паводле яго слоў, у III квартале гэтага года працягвала запавольвацца інтэнсіўнасць інфляцыйных працэсаў. Дынаміка фактычнай гадавой інфляцыі, якая ў верасні склала 5,3 працэнта, фарміруецца ў адпаведнасці з прагнознымі ацэнкамі Нацыянальнага банка. Чакаецца, што ў канцы года і на працягу 2020 года інфляцыя будзе знаходзіцца ў межах пяці працэнтаў.

Прынятыя рашэнні забяспечваюць захаванне нейтральнага характару грашова-кредытнай палітыкі. Азначанае зніжэнне ставак па крэдыце і дэпазіце авернайт забяспечыць звужэнне калідора працэнтных ставак па інструментах рэгулявання ліквіднасці банкаў да двух працэнтных пунктаў. У далейшым гэтыя стаўкі будуць змяняцца адначасова са стаўкай рэфінансавання на адпаведную велічыню.

У гэтым годзе 5 %, і не вышэй

Кіраўнік Нацбанка адзначыў, што інфляцыя можа часова паскорыцца ў канцы года, але ўсё ж па яго выніках яна не перавысіць 5 %.

У кастрычніку бягучага года тэмп змены спажывецкіх цэн у гадавым выражэнні можа сфармавацца крыху вышэй за вераснёўскі ўзровень з-за кошту пладова-агароднай прадукцыі, адзначыў Павел Калаур. І сапраўды, летась цэны на сельгаспрадукты былі анамальна нізкія (так ужо атрымалася), таму «спаборнічаць» з імі ў гэтым годзе атрымліваецца праблематычна.

У той жа час тэндэнцыя запаволення манетарнай інфляцыі, якая назіраецца на працягу двух квартаў, працягнецца. Нацбанк чакае, што да канца 2019 года інфляцыя будзе складаць каля 5 %.

Пры прыняцці рашэння аб узроўнях працэнтных ставак Нацбанк глядзеў не толькі на бягучы год, але і на наступны. «Наша мэта па інфляцыі на 2020 год — не вышэй за 5 %. Мы ацэньвалі ўплыў усіх фактараў на гарызонце да канца 2020 года. Агульны вынік — у прагназуемых намі ўмовах і з улікам прынятага рашэння па стаўках прырост спажывецкіх цэн па выніках наступнага года не перавысіць 5 %», — сказаў Павел Калаур.

Ці вытрымае стаўка?

Нацыянальны банк не чакае праінфляцыйнага ціску з боку ўнутраных фактараў. Менавіта так пракаментаваў старшыня праўлення Нацбанка прынятае рашэнне аб зніжэнні памеру стаўкі рэфінансавання з 20 лістапада да 9 % гадавых.

Паводле яго слоў, адсутнасць праінфляцыйных фактараў абавязана прагназуемаму захаванню ў сярэднятэрміновай перспектыве эканамічнай актыўнасці. Рост эканомікі будзе характарызавацца збалансаванай дынамікай унутранага попыту і знешняга гандлю.

«Бюджэтная палітыка не будзе выступаць крыніцай паскарэння інфляцыйных працэсаў, нягледзячы на чакаемы дэфіцыт бюджэту ў наступным годзе. Назапашаныя рэшткі бюджэтных сродкаў будуць выкарыстоўвацца пераважна для пагашэння знешняга дзяржаўнага доўгу», — паведаміў Павел Калаур.

Ён дадаў, што Нацбанк аддае вялікую ўвагу ацэнцы рызык, звязаных з дынамікай зароботнай платы. Яе гадавы рост нязначна паскорыўся ў III квартале бягучага года. Адначасова назіралася ўзмацненне ашчадных працэсаў у эканоміцы. «Чакаецца, што ў сярэднятэрміновым перыядзе дынаміка зароботнай платы бу-

дзе вызначацца прадукцыйнасцю працы».

Кіраўнік Нацбанка згадаў, што ўзрослая ў бягучым годзе чыстая прапанова валюты на ўнутраным рынку абумовіла намінальнае павелічэнне эфектыўнага курсу беларускага рубля, што таксама абмяжоўвала павышэнне цэн.

«У сярэднятэрміновым перыядзе чакаецца захаванне дэзынфляцыйнага ўплыву з боку курса беларускага рубля, разам з тым паступова гэты ўплыў будзе слабеець», — паведаміў Павел Калаур. Ён падкрэсліў, што будучая дынаміка інфляцыйных працэсаў шмат у чым будзе залежаць ад велічыні і кірункаў змены інфляцыйных чаканняў.

Сёння такія чаканні досыць адчувальныя да эканамічных шокаў. Моцнае павелічэнне рэгуляваных дзяржавай тарыфаў і залішняя валаліцільнасць цэн на пладова-агароднінну прадукцыю аказваюць значны ўплыў на інфляцыйныя чаканні. У сваю чаргу, павышаны ўзровень інфляцыйных чаканняў — гэта фактар рызык для цэнавай стабільнасці, паколькі ён з часам трансфармуецца ў фактычны рост цэн. «У той жа час чакаецца паступовае змяненне гэтай сітуацыі ў сярэднятэрміновай перспектыве, у тым ліку па меры таго, як інтэнсіўнасць інфляцыйных працэсаў стабілізуецца».

Хай рост невялікі, але затое рэалістычны

Растлумачылі на брыфінгу і меркаванне Нацбанка з нагоды прагнозу па росце нацыянальнай эканомікі ў 2020 годзе. «Калі вам важны адказ Нацбанка (паводле прагнозу росту эканомікі), то я вам скажу, што базавы, кансерватыўны варыянт, падрыхтаваны для бюджэту, — цалкам рэалістычны. Я не падвяргаў бы яго сумневам з пункту гледжання эканамічнага росту. Гэта 1,9 % (рост ВУП у наступным годзе)», — сказаў Павел Калаур.

У той жа час **намеснік старшыні праўлення Нацбанка Сяргей КАЛЕЧЫЦ**, каментуючы чаканы рост эканомікі, адзначыў, што «ніжня мяжа (росту эканомікі) — гэта патэнцыйны рост, які адпавядае, як гэта неаднаразова гаварылася, таму, што ёсць на сённяшні дзень (рост ВУП за 9 месяцаў — 1 %)». «Усё, што вышэй — гэта як спрацуем», — дадаў ён.

Каментуючы перспектывы наступнага года, Калечыц таксама паведаміў, што чакаецца рост крэдытнага партфеля банкаў, у першую чаргу, у беларускіх рублях. «Тое, якімі тэмпамі гэта адбываецца, нас задавальняе. Наступны год не будзе выключэннем, рублёвы крэдытны партфель будзе расці хутчэй, чым валютны. Адпаведна, будзе і далей паляпшацца яго структура», — сказаў ён.

У сваю чаргу начальнік галоўнага ўпраўлення манетарнай палітыкі і эканамічнага аналізу Нацбанка Дзмітрый Мурын адзначыў, што прырост крэдытнага партфеля беларускіх банкаў у наступным годзе складзецца на ўзроўні прагназуемага росту шырокай грашовай масы — у межах 8-11 %. Тэмпы крэдытавання ў прынцыпе блізкія да прагнозу росту грашовай масы. Мяркуюцца, што рублёвае крэдытаванне ў наступным годзе будзе расці хутчэй — каля 12-14 %.

Доўгатэрміновы прагноз інфляцыі — 4 %

Дастаткова смелы прагноз зрабілі эксперты Нацбанка на доўгатэрміновую перспектыву. «Мы цалкам дапускаем, што на наступную пяцігодку ў якасці мэты па інфляцыі вызначым паказчык 4 %», — адзначыў Павел Калаур.

Паводле яго слоў, гэтае пытанне яшчэ будзе абмяркоўвацца з урадам з улікам розных структурных праблем, у першую чаргу звязаных з ліквідацыяй перакрываванага субсідавання. Старшыня праўлення Нацбанка звярнуў увагу, што пры ўсталяванні мэты па інфляцыі

на ўзроўні 4 % могуць быць адхіленні ад планаванага паказчыка, аднак сітуацыю будуць рэгуляваць з дапамогай розных інструментаў. «Калі раптам будуць разавыя шокі і яны прывядуць да адхілення ад паказчыка 4 %, — інфляцыя будзе ўмоўна 6 %, то праз інструменты манетарнай і ў цэлым агульнаэканамічнай палітыкі Нацбанк і ўрад будуць вяртацца да мэтавага паказчыка, каб ён выконваўся», — дадаў Павел Калаур.

На ўнутраным рынку не павінна быць валютных пазык

Старшыня праўлення Нацбанка заявіў аб сваёй прынцыповай пазіцыі адмовіцца ад валютных пазык на ўнутраным рынку. «Не хацелася б дзеля забеспячэння рэзерваў любой цаной — выгадна або нявыгадна — ажыццяўляць тыя ці іншыя запазычанні. Для мяне, як старшыні Нацыянальнага банка, прынцыпова важна, каб наш банк наогул не запазычаў на ўнутраным рынку ў замежнай валюце», — заявіў Павел Калаур.

Ён адрасаваў аналагічнае пажаданне Мінфіну, які сёлета размясціў на ўнутраным рынку дзяржаблігацы ў замежнай валюце на 800 млн долараў. «І Міністэрства фінансаў каб таксама максімальна скарачала свае запазычанні на ўнутраным валютным рынку, зводзячы іх да нуля», — працягнуў кіраўнік Нацбанка. Паводле яго слоў, «вырашаючы тыя ці іншыя задачы, заўсёды можна знаходзіць кампрамісы, якія дазваляць не пагаршаць сітуацыю ў цэлым у эканоміцы».

— Мы разам з урадам заклалі вельмі гнуткі падыход і не ставім перад сабой нерэалізуюемых планаў, — сказаў кіраўнік Нацбанка. — Па факце мы будзем выбудоўваць сваю палітыку такім чынам, каб за кошт працэсаў, адзін з якіх — дэвалютацыя, мы мелі магчымасць захоўваць і нарошчваць свае рэзервы.

Сяргей КУРКАЧ.

На вышыні

Брэндавыя тарыфы, новыя самалёты і палётная картка

Хутка ў краіне можа быць створана нацыянальная школа пілатаў. Пра гэта раскажаў дырэктар Дэпартаменту па авіяцыі Міністэрства транспарту і камунікацый Арцём СІКОРСКИ.

— У свеце назіраецца дэфіцыт лётных кадраў, ён ёсць і ў Беларусі, таму вырашэнне гэтай праблемы для нас будзе ў прыярытэце. Раней у краіне камерцыйных пілатаў не рыхтавалі, іх навучанне праходзіла ў Расіі, Украіне, краінах Балтыі. Цяпер мы збіраем неабходныя дакументы на імя кіраўніка дзяржавы, каб ён падтрымаў падыходы, распрацаваныя Дэпартаментам па авіяцыі, Беларускай дзяржаўнай акадэміяй авіяцыі, авіяцыйнымі арганізацыямі.

У краіне ідзе работа над прапановамі па з'яўленні лаўкост-тарыфаў (зніжаных цэн) на пералёты. Пакуль дасягнута пагадненне толькі з венгерскай авіякампаніяй Wizzair: вясной 2020 года стартуюць рэйсы з Мінска ў Будапешт. З'яўленне лаўкост-маршрутаў плануецца за кошт авіякампаніі «Белавія».

— У яе ўжо ёсць такія ў аэрапорт Жукоўскі ў Маскве, але маршрутная сетка можа быць пашырана. Каб мадэль пачала працаваць, неабходна прыняць рашэнне на ўзроўні ўрада. Запусціць лаўкост сіламі «Белавія» найбольш аптымальна і правільна — трэба падтрымліваць нацыянальнага перавозчыка, стварыць умовы, пры якіх ён зможа працаваць па любых напрамках, у тым ліку з абласных аэрапортаў, — сказаў Арцём Сікорскі.

«Белавія» — найбуйнейшы авіяперавозчык Беларусі. Ён ажыццяўляе рэгулярныя рэйсы ў 55 аэрапортаў 29 краін Еўропы і Азіі. Флот кампаніі налічвае 30 павятраных суднаў. Па словах **генеральнага дырэктара Анатоля ГУСАВА**, да летняга сезона авіякампанія папоўніць парк сямю Boeing

737 MAX. А ў снежні і красавіку наступнага года — двума Embraier.

Ідзе работа і над пашырэннем маршрутнай сеткі. Сёлета былі адкрыты рэгулярныя рэйсы ў Мюнхен і Талін, летась — у Албанію. Налета авіякампанія разлічвае адкрыць дадатковыя маршруты ў Казахстан, Іспанію і на Кіпр.

— Канчатковае рашэнне па гэтых напрамках яшчэ не прынятае, але мы спадзяёмся атрымаць дазвол на палёты ў Актау, бо там ёсць транзіт з Еўропы. Што датычыцца Іспаніі, плануем адкрыць маршрут да курортнага горада Рэус. Таксама ў 2020 годзе будуць пашыраны чартарныя праграмы, — паведаміў Анатоль Гусараў.

Кіраўнік «Белавія» падкрэсліў, што бізнес-мадэль поўнага сэрвісу кампаніі ўжо не актуальная, ёй на замену прыйшла

сучасная гібрыдная. Гэта было зроблена для аптымізацыі кошту білетаў.

— «Белавія» завяршае распрацоўку і хутка плануе ўкараніць сістэму брэндавых тарыфаў. Яны будуць падзеленыя на групы. Калі пасажыр ляціць без багажу, яго тарыф будзе мінімальны. Калі з чамадамі — іншы. Такі фармат палёту дасць магчымасць пасажырам самім выбіраць кошт білету. У залежнасці ад таго, колькі іх будзе прададзена, сістэма можа аўтаматычна закрыць танныя класы. Тыя, хто прыйдзе пазней, будуць ляцець ужо па вышэйшай цане, — раскажаў Анатоль Гусараў.

Каб зрабіць знаходжанне пасажыраў у зоне рэгістрацыі больш камфортным і хуткім, за апошні час у Нацыянальным аэрапорце ўкаранілі некаторыя новаўвядзенні. Пра іх паведаміў **намеснік генеральнага дырэктара па вытворчасці Васіль КОРНЕЎ**.

— У маі мы пачалі эксплуатаваць другую ўзлётна-пасадчую паласу. Гэта дазволіла прымаць усе віды павятраных суднаў пры любых умовах надвор'я. Сёлета з'явіліся новыя віды сэрвісу для пасажыраў: арганізаваныя сістэма аўтаматычнага афармлення багажу drop-off, паскоранае праходжанне палётных працэдур fast track, калі пасля рэгістрацыі можна падысці да аўтамата, які дазваляе прыняць гэтую паслугу, і прайсці яе па-за чаргой праз пункт кантролю. Працуе сістэма ProVision, якая хутка сканіруе пасажыраў на наяўнасць небяспечных прадметаў, а таксама функцыя электроннага пасадачнага талона — яго можна набыць толькі пры анлайн-рэгістрацыі, — паведаміў выступаўца. — Акрамя таго, падчас рэгістрацыі ўжо няма неабходнасці здымаць абутак, бо ёсць спецыяльныя сканеры. Дзякуючы гэтаму мы павялічылі хуткасць агляду пасажыраў на 33 працэнты.

Дар'я ШЛАПАКОВА.